

OPPSUMMERING AV PLANER FOR NÆRINGSUTVIKLING I BUSKERUD

REGIONER:

Kongsbergregionen

Tilrettelegging for næringsutvikling og arbeidsplasser, utvalgte strategier:

- Gjennom utvikling innen reiseliv.
- Gjennom utvikling innen teknologi og industri. Herunder utvikling av komplementær næring / KIFT, utvikle entreprenører/-miljøer og utvikling av underleverandører.
- Gjennom utvikling innen primærnæringene.
- Gjennom å tiltrekke seg statlige virksomheter til Kongsbergregionen.

Satsingsområdet er sentralt i Kongsbergregionens arbeid. I handlingsplanen for 2013 peker regionsamarbeidet på aktuelle arbeidsformer som nettverk, arena, prosjekt og partnerskap gjennom tiltak som f.eks. reiselivskonferanse, NCE og etablererveiledning.

Ringeriksregionen

Har en felles næringspolitikk mellom 3 kommuner. De ønsker å øke regionens attraksjonsverdi gjennom rask kommunal håndtering, gode rammebetingelser for nye og eksisterende bedrifter, og at de tilrettelegger i tråd med næringens behov. De er enige om at næringsutvikling skal skje i hovedsak knyttet til by- og transportknutepunkter, og i tilknytning til eksisterende næringsområder og næringsparker (bl.a. utvikling videre av Helgelandsmoen, skogsindustrien og høyteknologi, samt utvikling av matproduksjon/foredling, hotell og konferansenæringen og økt fokus på kultur og opplevelser i regionen). I tillegg ønsker de å sikre regional konkurransekraft gjennom utbygging av nødvendig kommunikasjonsinfrastruktur, øke attraksjonskraften ved fortetting og vekst med spesielt fokus på Hønefoss, etablering av en kunnskaps/innovasjonspark og ved økt innsats på omdømmebygging.

Hallingdal

Regionrådet i Hallingdal har som overordnet mål å styrke Hallingdal som en attraktiv og bærekraftig bo- og arbeidsmarkedsregion. I sin strategiske plan for regionen, påpeker de en svak økning i antall arbeidsplasser, mens det har vært sterk nedgang i sysselsatte innen skog og landbruk, noe innen industri og noe nedgang innen overnatting og service. Konkurransen om kompetanse og bedriftsetableringer skaper utfordringer. Mange unge flytter ut for å ta høyere utdanning, og flytter ikke tilbake. Regionen har som mål å skape flere og varierte arbeidsplasser slik at det skal bli attraktivt å bosette seg i regionen, har pekt på 4 viktige faktorer: bokvalitet/bolyst/blilyst, arbeidsmarked, næringsliv og kunnskapsmiljø, som de vil fokusere på. I Bolyst-prosjektet Hallingdal 2020, vil de profilere og posisjonere seg ved å fremheve alt som er unikt med Hallingdal, og bli en attraktiv møteplass mellom øst og vest. Regionrådet er en sterk pådriver for kompetanseutvikling i form av prosjekter rundt fjellfagskole, Norges friluftshøgskole og kartlegging av desentraliserte høgskoletilbud. De har også en sterk satsing på reiseliv under fellesfanen Hallingdal Reiseliv.

Regionrådet er også aktive som pådriver for bedre infrastruktur i form av ny E16, Hardangerviddatunnelen og togtilbudet på Bergensbanen.

Midt fylket

Midt-Buskerud har næringsutvikling som en av sju satsingsområder. De har som mål å legge til rette for nye etableringer, etableringer av statlige tiltak og aktiviteter, kompetanseheving i regionen og tiltrekking av ny, styrke samarbeidet mellom kommune, næringsliv og skole og å videreutvikle kommunalt eide selskaper spesielt innen kraft. Dette skal de oppnå gjennom politisk arbeid, god etablererveiledning, felles tiltak for synlighet og samarbeid skole-næringsliv, økt kompetanse på anbud og utredning av muligheter for alternativ energi. Handlingsplanen for Midt-fylket har også tiltak for økt profilering av regionen som reiselivsdestinasjon, sentrumsutvikling, samferdsel, kommunikasjon, helse og tjenesteproduksjon.

KOMMUNER:

Hemsedal

Kommuneplan med samfunnsdel 2009 – 2012 (revidert 2010). Fokus på oppvekst, helse, velferd og omsorg, attraktive botilbud gjennom tilrettelegging av tomter og håndheving av boplikt. Bevisst utbyggingsstrategi med bærekraftig perspektiv, balanse mellom typer av utbygging, tyngre reiselivsutvikling knyttes til sentrumsområder. Fokus på næringsutvikling; hovednæringer er landbruk og reiseliv. Sterk satsing på reiseliv, mål om å utvikle næring på sommer og spesielt innen kultur og kunnskapsnæringer. Beholde og utvikle landbruket som næring. Ønsker å være pådriver for kunnskapsutvikling for å sikre fremtidig rekruttering og kompetanse.

Hol

Har de siste årene hatt en forskyvning fra primærnæringer til turistnæring, og har noe sysselsetting i bygg- og anlegg, industri og tjenesteproduksjon. Kommunen ønsker å styrke og opprettholde eksisterende næringsliv og kompetanse gjennom å sikre stabile og forutsigbare rammebetingelser og videre utvikling av Kleivi næringspark i samarbeid med næringen og Ål kommune. De ønsker også å tiltrekke seg nye etableringer ved å ha rask saksbehandling, legge til rette for gode næringsarealer og å ha gode støttespillere i form av etablerersentre etc. De vil ha flere varme senger og bedre utnyttning av nasjonalparkkommune begrepet og dets innhold. I tillegg ønsker de å få tidligere innbyggere til å flytte tilbake, og de har en bevisst bolig og tettstedsutvikling. Hol kommune har også en visjon om å bli en av landets beste hyttekommuner, og ønsker å legge til rette for en bærekraftig vekst i fritidsboligmarkedet. Geilo er en godt etablert turistdestinasjon, og kommunen er bevisst dette. I sin næringsutvikling og arealplanlegging har de som målsetting at det skal være en balanse mellom Geilo som destinasjon og som bosted, og har strategier på plass for dette.

Ål

Ål kommune har ny strategisk næringsplan 2013 – 2016. Hovedfokus er på etablering av nye arbeidsplasser gjennom rask saksbehandling, styrket innovasjonskraft og utviklingsevne. De vil sikre eksisterende og tiltrekke seg nye. Ål vil også utnytte naturressurser på en bærekraftig måte, og styrke profileringsarbeidet og omdømmebyggingen. Inntekter fra kraftverk til næringsutvikling. Satsningsområder: Helse og omsorg, forskning og utvikling, Kultur og kreative næringer, Reiseliv, Landbruk, Sundreby 2030 (sentrumsutvikling)

Nes

Kommuneplan 2011 – 2023. Skal ha ny strategisk næringsplan på plass i 2013. Målsettinger: tilrettelegge for næringsstomter, utvikle reiselivet og være pådriver for aktiviteter og arrangementer. Kommunen skal nytte eksterne virkemidler bedre i dette arbeidet, og ønsker et tett samarbeid med turist og næringsforeningen og frivillige organisasjoner for å nå målene.

Flå

Kommunedelplan 2011 – 2023. Målsetting om mer variert og flere etablerte næringsvirksomheter i 2023, spesielt innenfor reiseliv og kulturbaserte næringer. Vil tilrettelegge for at landbruket skal utnytte tilgjengelige ressurser bedre, f.eks. småkraftverk og opplevelsesproduksjon. Behov for bedre kollektivtilbud i offentlig/privat samarbeid. Arealavsetting viktig for utvikling. Fokus på kompetanseheving gjennom f.eks. entreprenørskap i skolen. Andre satsingsområder er utvikling av hytteområder, attraktive boligområder, gode tilbud for barn og unge og et godt lokalsamfunn.

Gol

Kommuneplan 2010 – 2020, samfunnsdel. Har hatt økning i folketallet over flere år og en jevn vekst i både offentlig og privat sektor. Fokus på gode oppvekst vilkår, fortetting av sentrum, håndtering av flerkulturelt mangfold og helse. Har og vil ha variert næringsliv, utfordringer på tilgjengelig næringsareal. Vil opprettholde og videreutvikle primærnæringer samt legge til rette for tjenestenæringer og reiseliv. Ønsker bærekraftig utvikling gjennom å ivareta eksisterende og tiltrekke nytt næringsliv. Ønsker å styrke sin posisjon som sentrum i Hallingdal.

Nore og Uvdal

Næringsplan for 2011 – 2012. Strategier for næringsutvikling er tilrettelegging for næringsutvikling og arbeidsplasser (gjennom utvikling av naturbasert virksomhet, industri og teknologiske tjenester, reiseliv, aktiviteter og handel samt bygg og anlegg og personlige tjenester). Dette innebærer fokus på å bevare eksisterende industri samt tiltrekke nytt, opprettholde landbruksproduksjonen, kompetanseheving, aktiv forvaltning, internasjonalisering, lage møteplasser med hytteeiere som ressurspersoner, videreutvikling og tilrettelegging av kulturarv. Næringsplanen har også fokus på å bedre vilkår på bredbånd, vei og kollektivtilbud samt steds- og områdeutvikling for å gjøre kommunen mer attraktiv. Næringsplanen har også fokus på kunnskaps og tjenesteutvikling.

Rollag

Kommuneplan for 2011 – 2021. Målsettingen er å skape nye arbeidsplasser i ulike næringer som sørger for stabilitet i konjunktursvingninger samt flere innbyggere. Strategiene for å oppnå dette er samhandling, tilgang på kapital (utnytte tilgangen på offentlige midler bedre), kompetanse og vekst i eksisterende bedrifter. Prioriterte bransjer er reiseliv og hyttenæring, teknologi og industri, handel, service og tjenesteyting samt primærnæringer.

Flesberg

Flesberg kommune har en kommuneplan i perioden 2003 – 2015. Denne har ingen spesifikk næringsutvikling i fokus, men ønsker å stimulere til nye næringer i tillegg til eksisterende. De vil legge til rette for arbeidsplasser for lokale og fritidsbeboere i "veksthus" samt legge til rette for flere opplevelser i kommunen. De ønsker også en fortsatt aktiv landbruksnæring.

Flesberg kommune har et næringsfond som skal anvendes til finansiering av tiltak som fremmer næringsutvikling og bosetting i Flesberg kommune. Innenfor denne rammen kan fondet brukes til

finansiering av kommunale utbyggingstiltak som oppkjøp og tilrettelegging av arealer for næringsutbygging, boliger, industriutleiebygg mv.

Kongsberg

Kommuneplan 2009 – 2020. I Kongsberg kommunes kommuneplan er næringsutvikling en av tre hovedsatsingsområder. De ønsker en utvikling preget av kunnskap, teknologi, kultur og opplevelser. Særlig skal kommunen legge til rette for befolkningsvekst, i takt med næringslivets økende behov for stabil og høyt kvalifisert arbeidskraft. Dermed må også andre ting som helsetjenester, arealplanlegging, kollektivtransport og skole/barnehagetilbud også utvikles. Kommunen ønsker både å styrke eksisterende store bedrifter og legge til rette for gründere og nyetableringer. De vil at ledende bedrifter innen miljø og teknologi skal etableres, og at det skal skapes flere arbeidsplasser innen kultur og kreative næringer. Også landbruk og skogbruk skal være stabilt eller økende. Kommunen skal være et aktivt vertskap, og sørge for tilgjengelige næringsarealer, tilstrekkelig infrastruktur og tverrfaglige samarbeid. Kongsberg ønsker seg vekst, og må dermed legge til rette for partnerarbeidsplasser, gode oppvekst vilkår, aktiviteter og arrangementer og et attraktivt sentrum.

Sigdal

Sigdal har en næringsplan fra 1997, og en kommuneplan Visjon og strategier mot 2020 hvor næringsliv er ett av strategiområdene. Innenfor næringsliv har de en målsetting om å få flere etableringer og to til tre årlige utviklingsprosjekter på tvers av kommunegrenser. Næringen i kommunen er hovedsakelig reiseliv og industri, slik at andre strategi områder for kommunen er økt bolyst og godt tilbud om offentlige tjenester, samt en økt satsing på handel, service, opplevelser og vertskap.

Krødsherad

Næringsplan fra 2007, revideres i 2014. Har hatt stort fokus på å stabilisere bosetting og industri gjennom høy kvalitet på service, tilrettelagte bo- og næringstomter, variert kultur og fritidstilbud og miljø og estetikk i identitet. Industrien er viktig med mange arbeidsplasser, reiselivet har stort utviklingspotensial og landbruket er tett knyttet til bosetting selv om det er nedgang i næringen.

Modum

Strategisk næringsplan 2010 – 2020. Kommunen preges av mange små foretak (75 % med under 10 ansatte), og at en større andel av bedriftene finnes innen industri og kraftproduksjon i tillegg til helse og sosialtjenester. Landbruk og skogbruk er store næringer, og mange gårdbrukere har satsset på tilleggsnæringer. Modum er en attraktiv bostedskommune, og mange pendler herifra til jobb. Strategiske næringsutviklingstiltak er blant annet forbedringer på stedsutvikling, attraktive boligtomter, rv35 og økt kollektivtransport. I tillegg skal kommunen jobbe for tilrettelegging av næringsarealer, prissetting av kommunale næringstomter og vil gi støtte til en evt næringspark. For å øke kompetansen legges det opp til et bredt samarbeid på tvers av skoler og næringsliv, og de vil også sette fokus på flere fagmiljøer og bedre mottak av innflyttere for å holde på kompetansen. Modum kommune vil være en støttespiller i bedriftsetableringer gjennom rask saksbehandling, god informasjon om støtteordninger, god veiledning til etablerere og bidrag gjennom Modum kommunes kraftfond. I tillegg er Modum Næringsråd etablert som arena for næringslivet i kommunen. Det skal utarbeides en felles profil for å samle og markedsføre lokal kultur og reiseliv. Kommunen har et næringssekskap (MNS), etablert i 1993, som skal integreres inn i kommunen.

Øvre Eiker

Strategisk næringsplan 2011 – 2015. Sentral beliggenhet, attraktive friluft og aktivitetstilbud samt en aktiv satsing på kultur og kulturliv er grunnlaget for næringsutvikling. For å lykkes trengs attraktiv bostedutvikling for å tiltrekke mer arbeidskraft, som f.eks. trygghet, gode oppvekst vilkår, rikt kulturtilbud og gode aktivitetstilbud. Stor pendlerkommune, lav tilvekst av nye bedrifter og nedgang i landbruk. Innsatsområder: kulturnæringer (gjennom samspill med andre næringer, omdømmebygging og utvikling av spesifikke miljø), landbruksnæringen (gjennom økt opplevelsesproduksjon, lokal produksjon og salg, økonomisk stimulering og revidert regelverk), handelsnæring (gjennom spesialforretninger/opplevelser, utvikling av Hokksund som sentrum og gode driftsvilkår), industrinæringen (gjennom bedre tilrettelegging av industritomter, etablering av innovasjonsmiljø, aktiv tiltrekking av kunnskapsbedrifter og fokus på lokalt innkjøp innenfor regelverket), offentlige virksomheter (gjennom gode betingelser og markedskunnskap). Kommunen har også en uttalt satsing på næringsarealer og kommunal service og tjeneste yting.

Nedre Eiker

Mål for næringspolitikken i kommuneplanperioden:

1. Øke egendekningen av arbeidsplasser.
2. Tilrettelegge for en mer mangfoldig næringsstruktur.
3. Nye næringsområder skal sikres god utnyttelse og omgivelseskvalitet, samt gode transportforbindelser.
4. Videreutvikle handelsnæringen i Nedre Eiker til en regional handelsmagnet.
5. Landbrukets rolle i næringspolitikken skal sikres gjennom arealdisponering.
6. Kommunens rolle skal preges av forutsigbarhet og et tjenestetilbud tilpasset næringslivets behov.
7. Samarbeide med næringslivsaktører om tiltak som bygger opp under og styrker næringslivets konkurransevne.

Drammen

Strategisk næringsplan 2012 – 2022. Drammen har som visjon å være den foretrukne kommunen for næringsetablering og bosetting på Østlandet. Nærhet til Oslo, hvor det forventes befolkningsvekst, gir mange muligheter, i tillegg til at kunnskapsmiljøene i Kongsberg og Horten også er innen rekkevidde. Planen peker også på et uutnyttet næringsutviklingspotensiale når det gjelder fortetting og transformasjonsområder, sentrum har kapasitet og lave priser. Et utbedret kollektiv tilbud og større integrering av innbyggere med innvandrerbakgrunn i arbeidslivet gir også muligheter. Drammen kommune har 4 satsingsområder for å nå sine mål. Å bli en konkurransedyktig kommune gjennom å legge til rette for etableringer, ha en effektiv infrastruktur og å ha høy kvalitet på tjenestene som tilbys. De vil ha et bysentrum som drivkraft, med et sentrum som er attraktivt og levende og som er en møteplass, og hvor det er et godt kulturtilbud. Drammen vil også tiltrekke seg kompetanse og kunnskap, og bli en internasjonal by. Kunnskap og kompetanse vil støtte opp om eksisterende bedrifter og inspirere til nye etableringer. Helseteknologi er et viktig kompetanseområde for Drammen, og de vil støtte opp om nettverk spesielt relatert til dette.

Lier

Kommuneplan 2009 – 2020. Landbruk er en veldig viktig næring i Lier Kommune, og kommunen har prioritert landbrukets behov i arealplanlegging. Det er også et behov for strengt jordvern og arealforvaltning etter nasjonale føringer. Det er også en målsetting å ha gode rammebetingelser for

varierte og levedyktige fagmiljøer på området. Motsetninger og konflikter mellom et etablert landbruk og stor tilflytting har skapt et behov for bedre kommunikasjon mellom berørte parter og kommunen, og gode planløsninger og strategier for å unngå dette. En annen utfordring er balansen mellom behovet for tomter og ivaretagelse av kulturlandskapet, samtidig som landbruket endrer seg og får nye behov. Lier har også et stort antall transportbedrifter, samt handels og service bedrifter med stort arealbehov. Kommunen vil ha en effektiv arealutnyttelse og ønsker å tiltrekke seg bedriftsetableringer som har en bevisst holdning til miljø. De understreker også nødvendigheten av et bedre kollektivsystem/tilbud.

Hurum

Strategisk næringsplan 2010 – 2013. Hurum forventer økt etterspørsel etter boliger i årene som kommer, og setter inn tiltak for å sikre at antall arbeidsplasser øker i takt med befolkningen. Derfor satser de bl.a. på å ivareta eksisterende industribedrifter, sikre et godt fungerende støtte apparat for gründere/etablerere og et godt regionalt samarbeid. Hurum har gode fortrinn i beliggenhet, med kort vei til sentrale flyplasser, muligheter for utvikling av reiseliv både innen kystopplevelser, hytter og kultur/attraksjoner. De går for 5 satsingsområder: reiseliv, kultur og handel – ved å utvikle eksisterende tilbud på overnatting, servering etc., flere helårsaktiviteter og opplevelser, flere kulturbaserte opplevelser og attraksjoner, bedre infrastruktur, et godt handelstilbud og bedre samarbeid /samhandling. Neste målsetting er å satse mer på regionale vekstnæringer, hovedsakelig ved å tiltrekke seg etablering av flere statlige arbeidsplasser. Hurum kommune har også identifisert et potensial i maritime næringer, som f.eks. båtopleg, service og salg til båtøiere/brukere, sjøbasert nyttetransport og flere opplevelser for gjester som kommer sjøveien. Kommunen ønsker også å tiltrekke seg kunnskapsbaserte næringer, gjennom samarbeid med eksisterende næring og forsknings- og innovasjonsmiljøer. Siste satsingsområde er infrastruktur og logistikk, ved å tilrettelegge for bedre distribusjonsmuligheter og gjøre investeringer i infrastruktur.

Røyken

Næringsplan 2010 – 2014. Røyken kommune har et variert næringsliv innen service og tjenestebedrifter, handelsbedrifter og offentlig virksomhet. Over 70 % av kommunens yrkesaktive innbyggere pendler ut av kommunen til arbeid. Målsettingen for planperioden er 500 nye arbeidsplasser, effektiv utvikling av næringsarealer, forbedret infrastruktur i form av vei og bedre offentlig kommunikasjon, kompetanseutvikling og rekruttering i samarbeid mellom skole og næring og bedre profilering av kommunen.

Hole

Kommuneplan 2006 – 2017. Tradisjonelt primærnæringer. Har sammen med Kongsberg det høyeste utdanningsnivået i Buskerud. Ønsker å tilrettelegge for flere kompetansearbeidsplasser i kommunen, og spinne videre på aktiviteter i tilknytning til Helgelandsmoen. Har som mål å gjøre det enklere å etablere bedrifter i kommunen, og vil ha bedre samspill mellom kommune, næringsliv, regionkonstellasjoner og etablereselskap. Kommunen vil tilrettelegge bedre for næringsarealer, og ønsker at det satses på handelsbasert næring for å minske handelslekkasjer. Planen peker på behovet for mer og bedre nettverksbygging, mer markedsføring av muligheter og nyetableringer og for ny vei (E16).

Ringerike

Ringerike kommunes kommunale planstrategi har to hovedpunkter under næringsutvikling. Det skal tilrettelegges for at befolkningsveksten skal skje i områder knyttet til by og kollektivtransport, og at

næringsveksten skal skje i eksisterende næringsområder og næringsparker i regionen i tett samarbeid med eierne. Det skal også satses på Hønefoss som regionhovedstad. På Ringerike består næringen primært av industri, landbruk og handel, og henter mye ressurser lokalt både i råvarer og fra utdanningsinstitusjoner. I den senere tid har flere industriarbeidsplasser forsvunnet, og det jobbes nå med å erstatte disse i næringer som f.eks. kunnskap, teknologi og tjenesteyting. Strategier for å oppnå dette går på utbedring av kommunikasjonslinjer og økt attraksjonskraft for bosetting, målrettet næringsutvikling og omdømmebygging.